

Nr 240.

Av herr **Hansén m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om
ändrad redovisning i riksstaten av patent- och registreringsverkets inkomster och utgifter m. m.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifterna ha sedan gammalt ej ingått i den allmänna budgeten utan reserverats för patent- och registreringsverkets egna utgifter. Å andra sidan har patentverket betraktats som självförsörjande, i det att kostnaderna för detsamma täckts av nyssnämnda speciella inkomstkällor. Liknande förhållande råder f. ö. beträffande försäkrings- och bankinspektionerna. Medan i fråga om dessa båda inspektioner någon budgetär omläggning ej nu ifrågasättes, föreslås i statsverkspropositionen att patentverkets specialbudget skall försvinna.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifterna skola alltså enligt statsverkspropositionen ingå direkt i den allmänna budgeten, därifrån å andra sidan utgifterna för patentverket direkt skola bestridas. Härmed har det hittillsvarande skyddet bortfallit mot att patent- och registreringsavgifterna anlitas som en direkt inkomstkälla för täckande av statsverkets behov i allmänhet.

Det mest anmärkningsvärda är emellertid att den fond på i runt tal 3 miljoner kronor, som under årens lopp hopsamlats i form av hittills ej förbrukade patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter, skulle tagas i anspråk för skattebudgeten. Den motivering, som statsrådet och chefen för finansdepartementet anför för denna genomgripande åtgärd, är så knapphändig, att den här förtjänar återgivas:

»På sätt framgår av vad jag i det följande anför, innefattar budgetförslaget, att den för patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter anordnade specialbudgeten upplöses från och med nästkommande budgetår. Vid ett genomförande av detta förslag synes tillräcklig anledning icke föreligga att bibehålla de medel, som uppsamlats i den till denna specialbudget hörande fonden. Behållningen i fonden, vilken torde kunna beräknas vid innevarande budgetårs utgång komma att uppgå till i runt tal 3 miljoner kronor, bör tillgodoföras statsregleringen.»

Kungl. Maj:ts förslag om att patentverkets specialbudget skall upphöra ansluter sig visserligen till ett av statskontoret och riksräkenskapsverket härom framställt förslag i ett den 15 september 1933 avgivet utlåtande angående uppställning av riksstatens utgiftssida (Prop. 1934 nr 220, Bil. B, s. 6). Närmare motivering för detta förslag har icke av ämbetsverken anförts. De framhålla endast, att de »i anslutning till ett av riksdagens år 1932 församlade revisorer gjort uttalande, vilket av riksdagen lämnats utan erinran»

ansett den ifrågavarande specialbudgeten böra upplösas. Av riksdagens revisorers berättelse om den av dem år 1932 verkställda granskningen framgår emellertid icke att revisorerna uttalat sig för en sådan åtgärd. Under § 47 i berättelsen, som närmare berör patent- och registreringsverkets fond, inskränka sig revisorerna — efter framhållande av att vid inrättandet av nämnda fond förutsatts att frågan om redovisningen av uppbördsmedlen för patent- och registreringsverket framdeles skulle upptagas till förnyad prövning — till ett uttalande att de med anledning av den avsevärda behållning, fonden utvisade, ansåge påkallat, att sättet för ifrågavarande medels redovisning och användning i fortsättningen toges under överbäggande. Då riksdagen lämnade detta uttalande utan erinran, kan riksdagen i varje fall icke anses ha lämnat mera vittgående direktiv i frågan, än att den av revisorerna påkallade utredningen i ämnet måtte verkställas.

För ställningstagande till sakfrågan torde statskontorets och riksräkenskapsverkets ovanberörda utlåtande icke ge nödig ledning, då verken synas utgått från att — i motsats till vad nyss gjorts gällande — de vid ärendets handläggning varit bundna av riksdagens direktiv. Däremot förtjäna de yttranden, som avgivits av patent- och registreringsverket *dels* den 5 januari 1933 i anledning av riksdagens revisorers förut berörda uttalande i ämnet (Bih. till riksdagens prot. 1933, 2 saml. 1 band del III s. 232 ff.), *dels* den 12 januari 1934 i anledning av statskontorets och riksräkenskapsverkets utlåtande, synnerligt avseende, när det gäller att förutsättningslöst bedöma frågan, om patent- och registreringsverkets specialbudget lämpligen bör avskaffas.

Förutom de skäl, som i patentverkets nämnda båda utlåtanden anförts mot en sådan åtgärd, förtjänar framhållas, att det måste anses föga tilltalande, att den fond, som inom patent- och registreringsverket hopbragts genom att till verket inbetalda avgifter överstigit verkets kostnader, indrages i den allmänna budgeten. Visserligen kan ju redan den omständigheten att denna fond uppstått ge anledning till missnöje, då verket, såsom varken ett affärsdrivande verk eller en för beskattning av allmänheten avsedd institution, teoretiskt sett ju icke borde ha större inkomster än utgifter, men detta missnöje lär dock mindre starkt göra sig gällande, om den allmänhet, som anlitar verket, vet att dessa överskottsmedel bevaras för verkets egna syften, som just är att betjäna denna allmänhet, än om de indragas i den allmänna budgeten. Deras reserverande torde låta väl försvara sig med hänsyn särskilt till behovet av en byggnads- och förlagsfond. Att märka är att ifrågavarande specialinkomster också skola bestrida kostnaderna för patentverkets ganska stora lokalbehov. Patentverkets uppgifter ha under årens lopp svällt ut och tagit sådan omfattning att verket sedan åtskilliga år tillbaka under hand gjort framställningar om väsentligt ökade lokalutrymmen. I den mån hopsparat medel återstå av fonden, sedan vederbörliga byggnads- och förlagsbehov blivit tillgodosedda, bör detta medföra sänkning av hithörande

avgifter. De nuvarande besparingarna eller möjligen uppkommande framtida överskott böra icke få anlitas som en inkomstkälla för den allmänna budgeten, för vilket ändamål de aldrig varit avsedda.

Under åberopande av vad sålunda anförts, hemställles,

att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förslag rörande ändrad redovisning i riksstaten av patent- och registreringsverkets inkomster och utgifter liksom ock förslaget att behållningen i verkets genom patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter uppkomna fond — cirka 3 miljoner kronor — skall tillgodoföras statsregleringen.

Stockholm den 23 januari 1935.

D. Hansén.

Axel Nylander.

J. Bergman.

Evert Jonsson.

D. Pettersson.

John Björck.

Em. Bjurström.

Joh. Johansson.

J. M. Bäckström.
